

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ANTALYA KAŞ BELEDİYESİ

2021 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	9
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	10
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7.	DENETİM BULGULARI.....	11
8.	EKLER.....	31

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	3
Tablo 2: 2021 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	4
Tablo 3: 2021 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 4: 2021 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	5
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri.....	6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri.....	6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	7

KISALTMALAR

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Tahsisli Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması
2. Taşınır İşlemlerinin Mevzuata Uygun Yapılmaması
3. Bütçe İçi İşletmeye Ait Taşınırların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması
4. Belediyeye Ait Taşınmazların Emlak Vergi Değeri Üzerinden Kaydedilmesi

B. Diğer Bulgular

1. İmar Mevzuatına Aykırı Yapılaşmanın Önlenememesi
2. Kurumun Bazı İşletmelerinin Zarar Etmesi
3. Büyükşehir Belediyesince Kaş Belediyesine Gönderilmeyen Müze Giriş Ücreti Paylarının Takibinin Yapılmaması
4. Büyükşehir Belediyesinden İlçe Belediyesine Aktarılması Gereken Otopark Yerlerinin İşletilmesine İlişkin Gelirin Takibinin Yapılmaması
5. Geçerlilik Süresi Dolan Kesin Teminat Mektuplarının İade Edilmemesi
6. Kurum Bütçesinde Performans Göstergelerine Yer Verilmemesi
7. Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi
8. Mevzuatta Belirtilen Sınırı Aşan Taahhüt Evrakı ve Sözleşme Tasarılarının Ön Mali Kontrole Tabi Tutulmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzelkişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Kaş Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde genel yönetim kapsamında yer almakta olup, faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanunlarda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı, bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'a göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Kaş Belediyesinin karar organı olan Kaş Belediye Meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 25 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Kaş Belediyesinin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı 5 birim belirlenmiştir. Bunlar Yazı İşleri Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü, Park ve Bahçeler Müdürlüğü ve Strateji Geliştirme Müdürlüğü'dür. Başkana bağlı memurlar arasından atanan 1 başkan yardımcısı, meclis üyeleri arasından atanan 2 başkan yardımcısı görev yapmaktadır. Belediyenin memur başkan yardımcısına bağlı İnsan Kaynakları ve Eğitim

Müdürlüğü, Hukuk İşleri Müdürlüğü, Emlak ve İstimlak Müdürlüğü, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü olmak üzere 4 adet hizmet birimi bulunmaktadır. Seçilmiş belediye başkan yardımcılarına bağlı Temizlik İşleri Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü, Sağlık İşleri Müdürlüğü, Destek Hizmetleri Müdürlüğü, İşletme ve İştirakler Müdürlüğü ile Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü olmak üzere 6 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılıklarına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	219	57
Sözleşmeli Personel	-	16
Kadrolu İşçi	109	38
Geçici İşçi	-	-
Toplam	328	111
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	-	215

Belediyenin doğrudan hissedarı olduğu 1 adet şirket bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Kaş Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Kaş Belediyesinin 2021 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2021 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod1	Giderin Türü	Geçen Yılandan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Eklene n / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
01	Personel Giderleri	-	17.598.600,00	252.500,00	17.851.100,00	14.252.048,00	3.599.052,00	-
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	-	3.266.000,00	21.800,00	3.287.800,00	2.207.822,81	1.079.977,19	-
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	101.099,23	63.809.400,00	8.586.050,00	72.496.549,23	63.890.263,38	8.211.253,45	395.032,40
04	Faiz Giderleri	-	700.000,00	416.000,00	1.116.000,00	1.032.956,03	83.043,97	-
05	Cari Transferler	-	2.278.000,00	703.950,00	2.981.950,00	1.900.532,14	1.081.417,86	-
06	Sermaye Giderleri	8.796.881,97	48.037.000,00	- 3.493.000,00	53.340.881,97	34.018.006,30	5.054.796,02	14.268.079,60
07	Sermaye Transferleri	-	360.000,00	-	360.000,00	302.631,64	57.368,36	-
08	Borç Verme	-	-	-	-	-	-	-
09	Yedek Ödenek	-	6.494.000,00	-6.487.300,00	6.700,00	-	6.700,00	-
Toplam		8.897.981,20	142.543.000,00	0,00	151.440.981,20	117.604.260,30	19.173.608,85	14.663.112,05

Kaş Belediyesinin 2021 mali yılı bütçesi ile 142.543.000,00 TL ödenek öngörölmüş olup önceki yıldan devreden 8.897.981,20 TL ödenekle birlikte 2021 yılı ödenek toplamı 151.440.981,20 TL olmuştur. Yıl içinde 117.604.260,30 TL bütçe gideri yapılmış, 19.173.608,85 TL ödenek iptal edilmiş, kalan 14.663.112,05 TL ödenek ise 2022 yılına devretmiştir.

Tablo 3: 2021 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	27.578.500,00	18.244.101,35	107.275,09	18.136.826,26	65,76
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	46.888.000,00	31.576.539,75	2.955,00	31.573.584,75	67,34
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	17.267.306,00	4.235.399,60	-	4.235.399,60	24,53
05- Diğer Gelirler	47.503.394,00	74.375.085,92	62.098,95	74.312.986,97	156,44
06- Sermaye Gelirleri	3.326.500,00	2.168.105,68	-	2.168.105,68	65,18

08-Alacaklardan Tahsilat	25.500,00	-	-	-	0,00
09- Red ve İadeler	-46.200,00	-	-	-	0,00
Toplam	142.543.000,00	130.599.232,30	172.329,04	130.426.903,26	91,50

Buna göre 2021 yılında net bütçe geliri %91,50 seviyesinde gerçekleşmiştir. Alınan bağış ve yardımlar (%24,53), sermaye gelirleri (%65,18), vergi gelirleri (%65,76) ve teşebbüs ve mülkiyet gelirleri (%67,34) beklenenin çok altında, diğer gelirler ise (%156,44) beklenenin çok üstünde gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2021 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	17.598.600,00	14.252.048,00	80,98
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	3.266.000,00	2.207.822,81	67,60
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	63.809.400,00	63.890.263,38	100,13
04- Faiz Gideri	700.000,00	1.032.956,03	147,57
05- Cari Transferler	2.278.000,00	1.900.532,14	83,43
06- Sermaye Giderleri	48.037.000,00	34.018.006,30	70,82
07- Sermaye Transferleri	360.000,00	302.631,64	84,06
08- Borç Verme	-	-	-
09- Yedek Ödenekler	6.494.000,00	-	-
Toplam	142.543.000,00	117.604.260,30	82,50

Buna göre 2021 yılında bütçe giderleri %82,50 seviyesinde gerçekleşmiştir. Faiz giderleri beklenenin üstünde (%147,57) gerçekleşirken, mal ve hizmet alım giderleri beklenen seviyede (%100,13), diğer giderler ise beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2020 yılının 2019 yılına, 2021 yılının 2020 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki

tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	11.170.646,36	12.096.779,41	18.244.101,35	8,29	50,82
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	20.065.568,84	17.392.205,29	31.576.539,75	-13,32	81,56
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	3.678.405,40	9.579.710,20	4.235.399,60	160,43	-55,79
Diğer Gelirler	30.029.333,15	35.618.920,34	74.375.085,92	18,61	108,81
Sermaye Gelirleri	0,00	359.303,01	2.168.105,68	100	503,42
Toplam	64.943.953,75	75.046.918,25	130.599.232,30	15,56	74,02
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	351.898,82	346.050,04	172.329,04	-1,66	-50,20
Net Toplam	64.592.054,93	74.700.868,21	130.426.903,26	15,65	74,60

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2021 yılında gelirler bir önceki yıla göre 55.726.035,05 TL'lik (%74,60) artış göstermiştir. Bu çerçevede; alınan bağış ve yardım ile özel gelirlerde (%50,20) azalış olmasına rağmen; teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinde (%81,56), vergi gelirlerinde (%50,82), diğer gelirlerde (%108,81) ve sermaye gelirlerinde (%503,42) gerçekleşen artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur. Artışın büyük oranda devralınan belde belediyelerin gelirlerinin ve aynı şekilde merkezi idare vergi gelirlerinden alınan paylarının eklenmesi sonucu olduğu anlaşılmakla birlikte, gelir yönetiminde sağlanan başarı da bu artışta etkili olmuştur.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	10.872.484,10	12.842.577,05	14.252.048,00	18,12	10,97
SGK Devlet Prim Giderleri	1.785.804,56	2.048.644,59	2.207.822,81	14,72	7,77
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	35.496.870,64	43.618.611,43	63.890.263,38	22,88	46,47
Faiz Giderleri	222.184,44	822.094,24	1.032.956,03	270,01	25,65
Cari Transferler	1.038.300,68	962.788,11	1.900.532,14	-7,27	97,40
Sermaye Giderleri	18.926.640,90	28.543.008,59	34.018.006,30	50,81	19,18
Sermaye Transferleri	196.384,95	243.583,97	302.631,64	24,03	24,24
Toplam	68.538.670,27	89.081.307,98	117.604.260,30	29,97	32,02

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2021 yılında 2020 yılına göre 28.522.952,32 TL (%32,02) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde artışın büyük ölçüde mal ve hizmet alım giderlerinden (%46,47) kaynaklandığı görülmektedir.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2021 yılı Faaliyet Gideri 97,823,120.55 TL, Faaliyet Geliri 174,181,299.28 TL olup Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ise 76,358,178.73 TL olarak gerçekleşmiştir.

Kaş Belediyesinin doğrudan hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir:

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Kaş Likya Turizm İnşaat Gıda Temizlik Taşımacılık Madencilik ve Tic. Ltd.Şti.	500.000,00	500.000,00	100

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Kaş Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

a) Mizan cetveli

b) Temel mali tablolar

1) Bilanço

2) Faaliyet sonuçları tablosu

3) Nakit akış tablosu

c) Diğer mali tablolar

1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu

2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu

7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu

9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kaş Belediyesinde iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde, yürürlükteki iç kontrol mevzuatı gerekleri büyük ölçüde yerine getirilmektedir. Kurumda hazırlanan İç Kontrol Eylem Planı çerçevesinde iç kontrol sistemine ilişkin faaliyetler planlanmakta, yürütülmekte ve yerine getirilmesi izlenmektedir.

İç kontrol sisteminin işleyişinde aşağıdaki hususlarda eksiklikler bulunduğu değerlendirilmiştir:

Kurum personeline bazı konularda eğitimler verilmekle birlikte eğitim ihtiyaçlarının analizine dayalı bir eğitim planlaması yapılmamaktadır.

Kurumda ön mali kontrol sistemi kurulmamıştır. Bu hususta bir yönerge çıkarılmamış,

uygulamada ön mali kontrole tabi işlemler belirlenmemiştir.

Kurumun web sayfasında kurumun sağladığı hizmetlerden yararlananların şikayet ve önerilerinin alınıp değerlendirileceği bir sistem kurulmuş olmakla birlikte söz konusu sistem faal olarak işletilmemektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Antalya Kaş Belediyesi 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Tahsisli Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

Belediyenin mülkiyetinde olmakla birlikte diğer kamu kurumlarına tahsis edilen taşınmazlar ile Belediyeye tahsis edilen taşınmaza ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 250-Arazi ve Arsalar Hesabının işleyişini açıklayan 189'uncu maddesinde;

“(1) Arazi ve arsalar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

...

5) Tahsise konu edilen arazi ve arsalar tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilir.

6) Tahsis edilen arazi ve arsalar tahsisi kaldırılanlar maliki kamu idaresinin muhasebe birimince bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

...

5) Tahsise konu edilen arazi ve arsalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilir.

6) Tahsisli kullanılan arazi ve arsalar tahsisi kaldırılanlar tahsisli kullanan kamu idaresinin muhasebe birimince bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilir.

...” denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükmü uyarınca kamu idarelerinin hem diğer kamu idarelerine tahsis ettikleri taşınmazları, hem de kendilerine tahsis edilen taşınmazları yardımcı hesaplar itibarıyla ilgili varlık hesaplarında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde, Kaş Belediyesinin mülkiyetinde olup diğer kamu idarelerine ve mahalli idarelere tahsis edilen 13 taşınmaz ile Antalya Büyükşehir Belediyesi Su ve Atık Su Genel Müdürlüğü (ASAT) tarafından Kaş Belediyesine tahsis edilen taşınmaza ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür.

Sonuç itibarıyla, belediye tarafından diğer kamu kurumlarına tahsis edilen taşınmazlar ile belediyeye tahsis edilen taşınmazların mülkiyet ve kullanım durumlarına ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılması gerekmektedir. Bulguya 2016 ve 2018 yılı Sayıştay Denetim Raporlarında da yer verildiği ancak söz konusu mevzuata aykırılığın 2021 yılında da devam ettiği tespit edilmiştir.

BULGU 2: Taşınır İşlemlerinin Mevzuata Uygun Yapılmaması

Kaş Belediyesi tarafından tüketilmek üzere edinilen ilk madde ve malzemelerin tüketilmesine rağmen muhasebe kayıtlarından düşülmediği, birçok dayanıklı taşınıra sicil

numarası verilmediği ve taşınırlar üzerinde ilgili numaranın yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma suretiyle taşınırın üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtilmediği, taşınır kayıt yetkilisinin de arasında olacağı sayım kurulunun oluşturulmadığı, yıl sonu sayım işlemlerinin yapılmayarak taşınırların fiili ve kayıtlı durumlarına ilişkin mutabakatın sağlanmadığı ve Taşınır Sayım ve Döküm Cetvelinin hazırlanmadığı görülmüştür.

A) Tüketilen İlk Madde ve Malzemelerin Muhasebe Kayıtlarından Düşülmemesi

Kaş Belediyesi tarafından tüketilmek üzere edinilen ilk madde ve malzemelerin tüketilmesine rağmen muhasebe kayıtlarından düşülmediği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 44'üncü maddesine dayanılarak hazırlanan Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Tüketim suretiyle çıkış" başlıklı 22'nci maddesinde;

"Tüketim malzemeleri, Taşınır İstek Belgesi karşılığında düzenlenecek Taşınır İşlem Fişi ile çıkış kaydedilir.

Kamu idarelerinin iç imkanlarıyla kendi kullanımları için üretecekleri dayanıklı taşınırların üretiminde kullanılan taşınırlar için de birinci fıkra hükmü uygulanır.

Taşınır İşlem Fişi düzenlenmeden hiçbir şekilde tüketim malzemesi çıkışı yapılamaz.

Tüketim malzemelerinin çıkış kayıtları, ambarlara girişlerindeki öncelik sırası dikkate alınarak "ilk giren-ilk çıkar" esasına göre ve giriş bedelleri üzerinden yapılır.",

"Taşınır giriş ve çıkış işlemlerinin muhasebe birimine bildirilmesi" başlıklı 30'uncu maddesinde;

"...

Muhasebe kayıtlarında "150-İlk Madde ve Malzemeler Hesabında izlenen tüketim malzemelerinin çıkışları için düzenlenen Taşınır İşlem Fişleri muhasebe birimine gönderilmez. Bunların yerine, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde üç aylık dönemler itibarıyla, diğer idarelerde ise üç ayı geçmemek üzere üst yöneticiler tarafından belirlenen sürede kullanılmış tüketim malzemelerinin taşınır II nci düzey detay kodu bazında düzenlenen onaylı bir listesi, en geç ilgili dönemin son iş günü mesai bitimine kadar muhasebe birimine gönderilir.

Muhasebe yetkilileri, taşınır giriş ve çıkış işlemlerine ilişkin olarak kendilerine gönderilen Taşınır İşlem Fişlerinde gösterilen tutarları II nci düzey detay kodu itibarıyla ilgili hesaplara kaydeder.” denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinde belirtildiği üzere, edinilen tüketim malzemelerinin taşınır istek belgesi karşılığında düzenlenecek taşınır işlem fişi ile çıkışları yapılmalıdır. Muhasebe kayıtlarında İlk Madde ve Malzemeler Hesabında izlenen tüketim malzemelerinin çıkışları için mahalli idarelerde üç ayı geçmemek üzere üst yöneticiler tarafından belirlenen sürede kullanılmış tüketim malzemelerinin çıkışının yapılması ve en geç ilgili dönemin son iş günü mesai bitimine kadar muhasebe birimine gönderilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde ilk madde ve malzemeler hesabında kayıtlı olan; araç lastikleri, temizlik malzemeleri, kırtasiye malzemeleri, kedi ve köpek yemleri gibi toplam 4.164.218,35 TL tutarındaki tüketim malzemesinin tüketilmesine rağmen muhasebe kayıtlarından düşülmediği görülmüştür.

Sonuç itibarıyla; tüketimi yapılan ancak muhasebe kayıtlarından düşülmeyen tüketim malzemeleri nedeniyle 150-İlk Madde ve Malzemeler Hesabı 2021 yılı bilançosunda 4.164.218,35 TL fazla gözükmektedir.

B) Dayanıklı Taşınırların Kalıcı Olarak Numaralandırılmaması

Taşınır Mal Yönetmeliğinin “Dayanıklı taşınırların numaralanması” başlıklı 36'ncı maddesinde; giriş kaydı yapılan dayanıklı taşınırlara, taşınır kayıt yetkilisi tarafından bir sicil numarası verileceği, bu numaranın yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma suretiyle taşınırın üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtileceği, fiziki veya kullanım özellikleri nedeniyle numaralandırılması mümkün olmayan taşınırlara bu işlemin uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Dayanıklı taşınırlar üzerinde yapılan incelemelerde, birçok taşınıra sicil numarası verilmediği ve taşınırlar üzerinde ilgili numaranın yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma suretiyle taşınırın üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtilmediği görülmüştür.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere, dayanıklı taşınırlara ilişkin sicil numarasının verilmemesi ve taşınır üzerinde yaygın olarak kullanıldığı şekliyle etiket yapıştırılmaması hususu taşınırların sağlıklı bir şekilde takip edilememesi ve Taşınır Mal Yönetim Hesabının yanlış sonuçlar içermesine yol açmaktadır.

C) Sayım Kurulunun Oluşturulmayarak Yıl Sonu Sayımının Yapılmaması ve Taşınır Sayım ve Döküm Cetvelinin Hazırlanmaması

Taşınır Mal Yönetmeliğinin “Sayım ve sayım sonrası yapılacak işlemler” başlıklı 32'nci maddesinde; kamu idarelerine ait taşınırların, taşınır kayıt yetkililerinin görevlerinden ayrılmasında, yıl sonlarında ve harcama yetkilisinin gerekli gördüğü durum ve zamanlarda sayımlarının yapılacağı, taşınır sayımlarının, harcama yetkilisince, kendisinin veya görevlendireceği bir kişinin başkanlığında taşınır kayıt yetkilisinin de katılımıyla, en az üç kişiden oluşturulan sayım kurulu tarafından gerçekleştirileceği,

Sayım kurulunca, ambarda bulunduğu veya ambardan çıktığı halde belgesi düzenlenmeyen ve kayıtları yapılmadığı belirlenen taşınırlara ilişkin işlemlerin taşınır kayıt yetkilisine yaptırılacağı, Sayım Tutanağının “Kayıtlara Göre Ambardaki Miktar” sütununun, defter kayıtları esas alınarak doldurulacağı ve ambarlardaki taşınırların fiilen sayılarak ve bulunan miktarların Sayım Tutanağının “Ambarda Bulunan Miktar” sütununa kaydedileceği, akabinde oda, büro, bölüm, geçit, salon, atölye, garaj ve servis gibi ortak kullanım alanlarında bulunan taşınırların dayanıklı taşınırlar listeleri esas alınarak sayılacağı ve sayım sonuçlarının Sayım Tutanağında gösterileceği,

Kayıtların sayım sonuçlarıyla uygunluğunun sağlanması ile sayım kurulu tarafından Taşınır Sayım ve Döküm Cetvelinin düzenleneceği, bu Cetvel ve eki sayım tutanağı ile sayım sonuçlarına göre düzenlenen giriş ve çıkış belgelerinin, taşınır kayıt yetkilisinin yıl sonu hesabını oluşturduğu,

ifade edilmiştir.

Taşınır hesaplarına ilişkin yıl sonu işlemleri üzerinde yapılan incelemelerde, taşınır kayıt yetkilisinin de arasında olacağı sayım kurulunun oluşturulmadığı, yıl sonu sayım işlemlerinin yapılmayarak taşınırların fiili ve kayıtlı durumlarına ilişkin mutabakatın sağlanmadığı ve Taşınır Sayım ve Döküm Cetvelinin hazırlanmadığı görülmüştür.

Kaş Belediyesinin 2018 yılı Denetim Raporunda yer alan bu hususların 2021 yılında da düzeltilmediği tespit edilmiştir.

BULGU 3: Bütçe İçi İşletmeye Ait Taşınırların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

Kaş Belediyesince bütçe içi işletmede kullanılmak üzere edinilen taşınır malların muhasebe kayıtlarına alınmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe İçi İşletme Yönetmeliği'nin "Muhasebe işlemleri" başlıklı 9'uncu maddesinde;

"İşletme faaliyetlerinin muhasebe işlemleri 10/3/2006 tarihli ve 26104 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mahalli idarenin muhasebe biriminde tutulur." hükmü yer almaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "İşletmeler" başlıklı 21'inci maddesinde;

"(1) İl özel idareleri, belediyeler ve birlikler, özel gelir ve gideri bulunan hizmetlerini meclis kararıyla ve İçişleri Bakanlığından izin alınmak suretiyle kurum bütçesi içerisinde işletme kurarak yapabilirler. İşletmeler için ayrı bütçe düzenlenmeyip, kurum bütçesi içerisinde ana hizmet birimi gibi kodlanır." denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre, işletmelerin bütçe işlemlerinin muhasebeleştirilmesi yine Mahalli İdareler Bütçe Ve Muhasebe Yönetmeliği'nin tahakkuk esaslı muhasebe planına bağlı olarak yapılacaktır.

Bu çerçevede belediyeye ait sosyal tesisler için yapılan giderler ve elde edilen gelirler İşletme ve İştirakler Müdürlüğü bütçesine gider ve gelir olarak kaydedilmektedir. Bir başka deyişle, sosyal tesislerin hesap ve işlemleri Belediyenin muhasebesi ile ilişkilendirilerek Mali Hizmetler Müdürlüğü tarafından takip edilmektedir. Fakat belediyenin bütçe içi işletmede kullanılan taşınır malları "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne" göre takip edilmemektedir.

Sonuç itibariyle bütçe içi işletme stoklarında bulunan 14.423,68 TL tutarındaki ticari malın mahalli idareler hesap planında yer alan 153-Ticari Mallar Hesabına, 1.074.383,55 TL tutarındaki demirbaşların 255-Demirbaşlar Hesabına ve 236.847,89 TL yıpranma payının 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına kaydedilmemesi bilançoda hataya sebep olmaktadır. Kaş Belediyesi 2018 yılı Denetim Raporuna alınan söz konusu mevzuata aykırılığın 2021 yılında da devam ettiği tespit edilmiştir.

BULGU 4: Belediyeye Ait Taşınmazların Emlak Vergi Değeri Üzerinden Kaydedilmesi

Taşınmaz hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; Belediyenin mülkiyetinde olan taşınmazların Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine

göre maliyet bedeli, maliyet bedeli belirlenemeyenlerin ise rayiç değerleri üzerinden kaydedilmesi gerekirken, emlak vergi değerleri üzerinden kaydedildiği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Taşınır ve taşınmaz işlemleri" başlıklı 44'üncü maddesinde;

"Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince, taşınır ve taşınmaz edinilmesi, yönetilmesi, trampası, elden çıkarılması, ecrimisilin tahsil ve takibinde izlenecek yöntem, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin yönetimi ve korunması, işgalli malların tahliyesi gibi hususlar ilgili kanunlarında düzenlenir. Bu malların kaydı ile taşınırın muhafazası, kullanımı, mal yönetim hesabının verilmesi ve mal yönetim sorumlularıyla bunlar adına görev yapacak olanların belirlenmesine ilişkin usûl ve esaslar, Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan yönetmeliklerle belirlenir." düzenlemesi yer almaktadır.

Buna göre çıkarılan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt ve kontrol işlemleri" başlıklı 5'inci maddesinde;

"(1) Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.

(2) Ek 1'deki Kayıt Planının "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazlar maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenler ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınır...",

Geçici 1'inci maddesinde;

"(1) Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre maliyet bedeli veya rayiç değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarına alınması gereken taşınmazlar bu değerler üzerinden kayıtlara alınıncaya kadar emlak vergi değerleri üzerinden ve aşağıdaki şekilde kayıtlara alınır:

a) Taşınmazların fiili envanteri emlak vergi değerleri üzerinden kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince, mevcut kullanım şekilleri esas alınarak en geç 30/9/2014 tarihine kadar tamamlanır ve bu Yönetmelik ekinde yer alan formlara ve icmal cetvellerine kaydedilir.

b) Fiili envanteri yapılan taşınmazlara ait bilgiler muhasebe kayıtları yapılmak üzere ilgili muhasebe birimlerine verilir. Muhasebe birimleri, kayıtlı taşınmazları ilgili hesaplardan 1/10/2014 tarihi itibarıyla çıkarır ve aynı tarihte fiili envanter bilgileri üzerinden muhasebe kayıtlarını yapar.

(2) Yönetmeliğin 5 inci maddesine göre yapılması gereken işlemler 31/12/2017 tarihine kadar tamamlanır.” hükümleri yer almaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre, 31.12.2017 tarihine kadar maliyet bedeli veya rayiç değeri üzerinden kayıtlara alınması gereken taşınmazların emlak vergi değeri ile geçici olarak kayıt altına alınacağı ve bu tarihe kadar 5’inci maddeye göre yapılması gereken işlemlerin tamamlanması gerektiği hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla, tapuda kayıtlı olan taşınmazların 31.12.2017 tarihi itibarıyla maliyet bedeli üzerinden, maliyet bedeli belirlenemeyenlerin ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınma işlemlerinin tamamlanmış olması gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde, Belediyenin taşınmazlarını emlak vergisi değerinden izlemeye devam ettiği görülmüştür. Bu durum 25-Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubu ile 500-Net Değer Hesabının bilançoda olması gerekenden farklı tutarlarda yer almasına sebep olmaktadır. Kaş Belediyesi 2018 yılı denetimlerinde tespit edilen bu husus düzeltilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İmar Mevzuatına Aykırı Yapılaşmanın Önlenememesi

Belediye alanında yapılaşma faaliyetlerinde imar mevzuatına aykırılıkların önlenmesinde etkili bir çalışma yapılmadığı görülmüştür.

Kaş Belediyesinin sorumlu olduğu alanda 3194 sayılı İmar Kanunu'na aykırı yapılaşma yaygındır.

2021 yılında belediyece İmar Kanunu'na göre 308 adet yapı ruhsatı verilmiş olup verilen yapı kullanma izni belgesi ise 145 adettir.

Yasal düzenlemeler çerçevesinde yürütülen bu imar faaliyetlerine karşın 2021 yılı içinde çeşitli kanallardan 2.233 adet İmar Kanununa aykırılık şikayeti alınmıştır.

İdare tarafından şikayetler üzerine ve resen yapılan denetimlerde 558 adet yapı tatil tutanağı düzenlenmiş, toplam 734 adet binada imar mevzuatına aykırılık tespit edilmiştir. Belediye alanının genişliği ve personel yetersizliği sebebiyle yeterli denetim yapılamadığından tespiti yapılamayan kaçak yapı sayısının 800 civarında olduğu kurum görevlilerince tahmin edilmektedir.

Aykırılık tespiti yapılan 734 binadan 14 tanesinde aykırılık giderilerek ruhsatlı hale getirilmiş, 3 tanesi ise yıkılmıştır. Son yedi yılda alınan ve halen uygulanmamış olan yıkım kararlarının 2500 civarında olduğu kayıtlarda görülmektedir.

Tespit edilen kaçak yapılar mühürlenerek İmar Kanunu'nun 42'nci maddesine göre idari para cezası uygulanmaktadır. 2021 yılında tahakkuk ettirilen idari para cezası tutarı 53.034.458,80 TL'dir. Belediyenin toplam gelirlerinin yaklaşık üçte birini bu cezalar oluşturmaktadır.

Tahakkuk eden idari para cezalarından yapılan tahsilat 5.482.520,74 TL olmuştur. Tahsilatın %10 düzeyinde kaldığı görülmektedir. Söz konusu cezalardan takipli alacak tutarı 2021 yıl sonu itibariyle 110.432.221,75 TL'ye ulaşmıştır.

İmar mevzuatına aykırı fiiller idari yaptırımlardan ayrıca Türk Ceza Kanunu'nun 184'üncü maddesine göre imar kirliliğine neden olma suçundan dolayı kovuşturulmaktadır. Bu madde hükümlerine göre *"(1) Yapı ruhsatı alınmadan veya ruhsata aykırı olarak bina yapan veya yaptıran kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile"* cezalandırılmaktadır. Bu şekilde mahkumiyet cezası alan kişilerin idari para cezaları ise İmar Kanunu'nun 42'nci maddesinde yer alan *"Yukarıdaki fıkralar uyarınca tahsil olunan idari para cezaları, aynı fiil nedeniyle 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 184'üncü maddesine göre mahkum olanlara faizsiz olarak iade edilir."* hükmü gereğince iptal edilmektedir. 2021 yılında tahakkuk eden imar para cezalarından 10.531.903,15 TL'si iptal edilmiştir. Yıl içinde tahsil edilmiş olan 5.482.520,74 TL idari para cezasının yukarıdaki düzenleme gereğince iadesi, tahakkuk ettirilmiş olanların ise iptali durumu söz konusudur.

2021 yılında imar para cezalarının ortalama bir bina için 100.000,00 TL civarında olduğu, buna karşılık aynı konuda alınan mahkumiyetin genellikle adli para cezasına çevrildiği ve adli para cezalarının da 3.000,00 TL - 6.000,00 TL düzeyinde olduğu görülmektedir.

İdari cezaların imar mevzuatına aykırı yapılaşmanın önlenmesinde etkili olmamasının temel sebepleri, mahkeme kararı sonucunda idari para cezalarının silinmesi ve belediyenin yıkım kararlarının fiilen uygulanmamasıdır.

İmar mevzuatına aykırı yapı stokunun değerinin 2 milyar TL'nin üzerinde olduğu tahmin edilmektedir. Yıkım kararlarının uygulanması durumunda, hem mahallinde imar planı yapılmadığı ve köy statüsünü de kaybettiği için yasal olarak konut yapma imkanı bulunmayan yerel halkın mağdur edileceği, hem bölgeye yapılan yüksek maliyetli turistik konutlar açısından önemli bir milli servet ve yatırım değeri kaybı söz konusu olacağı kabul edilmelidir.

Kaş Belediyesi yetki alanı içinde imar mevzuatına aykırı olarak;

Hızlı bir yapılaşma faaliyeti olduğu, yapılaşmanın büyük oranda özel çevre koruma alanları dahil imarsız bölgelerde bulunduğu, çeşitli kanallardan yapılan çok sayıda şikayete rağmen yasal olmayan yapılaşma faaliyetlerinin büyük kısmının tespit edilemediği, tespit edilenlerin yasal olmayan faaliyetlerinin durdurulamadığı, ilgili kişilere kesilen idari para cezalarının tahsil edilemediği, mahkemelerin imar kirliliği suçundan mahkumiyet kararı vermeleri durumunda idari para cezalarının iptalinin gerektiği, mahkumiyet kararlarının çoğunlukla adli para cezasına çevrilerek infaz edildiği, adli para cezalarının aynı konuda verilmiş olan idari para cezalarının %5'i civarında olduğu tespit edilmiştir. Kısaca bölgede kontrolsüz bir yapılaşma mevcut olup yetkili kurumlar tarafından yapılaşma süreci etkin bir şekilde yönetilememektedir.

BULGU 2: Kurumun Bazı İşletmelerinin Zarar Etmesi

Kuruma ait bazı iktisadi işletmeler karlılık prensibine uygun işletilmemektedir.

Kurumun 13 adet işletmesi mevcut olup 2021 yılında 15.654.756,96 TL gider yapılmış ve 16.468.761,90 TL gelir elde edilmiştir. Yıl sonu itibariyle işletmelerden elde edilen net gelir 814.004,94 TL'dir.

Her ne kadar toplamda işletmelerden 814.004,94 TL (%5) dönem karı elde edilmişse de işletme bazında incelendiğinde bazı işletmelerin zararına çalıştığı görülmektedir.

Belediye işletmelerinden karlı çalışanlar:

Kaputaj Plajı için 212.482,16 TL kira bedeli ödenmiş olup tesis yıl içinde 1.229.549,06 TL kar etmiştir.

İnceboğaz Plajı için 118.479,04 TL kira bedeli ödenmiş olup (kira bedeline Kadınlar Plajı ve İnceboğaz Restoran dahildir) tesis yıl içinde 436.224,44 TL kar etmiştir.

Akçagerme tesisi 329.658,15 TL kar etmiştir.

Patara Plajı tesisinin kira gideri 986.914,56 TL olup elde edilen kar 313.697,67 TL'dir.

Kalkan Muar Kafe için ödenen kira gideri 38.616,41 TL olup elde edilen kar 1.738,08 TL olmuştur. Aynı bölgede mülkiyeti belediyeye ait 6 adet benzer tesis bulunmakta olup her biri daha yüksek bedelle 3. şahıslara kiralanmaktadır. Aynı bölgede kendi mülkiyetindeki tesisleri başkalarına kiralayan belediyenin işletmek üzere tesis kiralamasının gerekçesi anlaşılamamıştır.

Zarar eden işletmeler:

Özel amaçlı olarak işletilen Kadınlar Plajında (tesisin kirası İnceboğaz Plajı işletmesi içinde ödendiği için kira bedeli hariç) 18.803,52 TL zarar edilmiştir.

Yerel bir mesire alanında bulunmakta olan Gömbe tesisleri yaz döneminde 3 ay civarında açık kalmakta olup 97.554,34 TL zarar etmiştir.

Acısu tesisi belediyenin işgalci olduğu ancak kira bedeli ödenmeyen bir kıyı alanında bulunmaktadır. Bu tesis 60.860,88 TL zarar etmiştir.

Çavdır köyünde bulunan tesiste 67.925,19 TL gelir elde edilmiş olup 198.139,57 TL gider yapılmıştır. Köy halkına hizmet eden tesisin karlı işletilmesi olanaklı görülmemektedir.

Mülkiyeti başka kurumlara ait Ova Park işletmesinde personel giderinden kaynaklı 117.029,79 TL zarar edilmiştir.

İnceboğaz Restoran'da 386.735,35 TL zarar edilmiştir. Tesiste 12 personel çalışmakta olup gerçekleşen zarar giderlerin %34'ü oranındadır.

Belediye tesislerinden en büyük zarar şehir meydanında bulunan Belediye Çay Bahçesi işletmesinde meydana gelmektedir. Turistik bir bölgede yer alan Kaş şehir merkezinde ziyaretçilere ve yerel halka uygun fiyatlı kafe hizmeti sunmayı amaçlayan tesisin 2021 yılı gelirleri 1.284.581,86 TL olup 560.884,17 TL zarar edilmiştir.

Belediyenin mali yapısının sürdürülebilirliği için işletmelerin verimli çalışması esastır. Belediye sosyal amaçlarla da hizmet sunmakta olup kar üretmeyen bazı hizmetleri yürütmesi mümkündür, ancak bu tür bir hizmetin hangi sosyal amaçlara matuf olduğu bilinmeli ve bu çerçevede yürütülmelidir. Sosyal amaçlarla piyasa fiyatlarının altında sunulan hizmetler belirli kişilere sunulan bir destekleme niteliğindedir. Dolayısıyla, açıkça bir sosyal amaca yönelik yapılmayan tüm iktisadi işletmelerde öncelikle gözetilmesi gereken işletme karlılığı olmalıdır.

Kaş Belediyesi işletmelerinden verimsiz çalışan Çerçiler işletmesi 2022 yılında devredilmiş olduğundan bu işletmeye ilişkin bir öneriye gerek kalmamıştır.

Diğer işletmelerden verimli işletilmediği görülen Kadınlar Plajı, Kalkan Muar Kafe, Çavdır, İnceboğaz Restoran, Gömbe, Belediye Çay Bahçesi, Acısu, Ova Park tesislerinde işletme karlılığının sağlanabilmesi için tedbirler alınması gerekli görülmektedir.

BULGU 3: Büyükşehir Belediyesince Kaş Belediyesine Gönderilmeyen Müze Giriş Ücreti Paylarının Takibinin Yapılmaması

Antalya Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde işletilen müzelerin giriş ücretlerinden alınan paylardan Kaş Belediyesine aktarılması gereken tutarların takibinin yapılmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Müze giriş ücretleri ile madenlerden belediyelere pay" başlıklı mükerrer 97'nci maddesinde:

"a) Cumhurbaşkanlığına bağlı milli saraylar hariç belediye ve mücavir alan sınırları içinde gerçek ve tüzelkişilerce işletilen her türlü müzelerin giriş ücretlerinin % 5'i belediye payı olarak ayrılır.

Belediye payı olarak ayrılan miktarın, tahsilini takip eden ayın 15 inci günü akşamına kadar müzenin bulunduğu yer (27.6.1984 gün ve 3030 sayılı Kanunun uygulandığı şehirde Büyük Şehir Belediyelerine) belediyesine ödenmesi mecburidir.

Büyük Şehir Belediyelerince tahsil edilen payın yüzde 75'i Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca bildirilecek son genel nüfus sayımı sonuçlarına göre nüfusları oranında ilgili ilçe belediyelerine dağıtılır" denilmektedir.

Mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere, büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde belediye sınırları içerisinde işletilen müzelerin giriş ücretinin yüzde 5 inin büyükşehir belediyelerine aktarılması, aktarılan tutarın yüzde 75'inin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca bildirilecek son genel nüfus sayımı sonuçlarına göre nüfusları oranında ilgili ilçe belediyelerine dağıtılması gerekmektedir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Büyükşehir belediyesinin gelirleri" başlıklı 23'üncü maddesinde; büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşları ile ilçe belediyelerinin tahsil ettikleri vergi ve diğer mali yükümlülükler dolayısıyla birbirlerine ödemeleri gereken paylar ile su, atık su ve doğalgaz bedellerini zamanında yatırmamaları halinde, hem yatırılmama/aktarma yapılmama işleminden hem de aktarmanın yapılmamasından

kaynaklanacak faiz ve benzeri her türlü zararın tazmininden üst yöneticiler ile mali hizmetler müdürlerinin sorumlu olacakları hükme bağlanmıştır.

Büyükşehir sınırları içerisinde; Antalya Müzesi, Suna-İnan Kıraç Kaleiçi Müzesi, Antalya Oyuncak Müzesi, Alanya Arkeoloji Müzesi, Aspendos Örenyeri Müzesi, Xanthos Örenyeri Müzesi ve Patara Örenyeri Müzesi gibi pek çok müze bulunmasına rağmen Büyükşehir belediyesi tarafından Kaş Belediyesine herhangi bir pay aktarılmadığı, idarenin de söz konusu gelirin tahsili için takibat yapmadığı, Kaş Belediyesinin 2018 yılı denetimlerinde tespit edilen bu hususun düzeltilmediği 2021 yılı denetimlerinde görülmüştür.

BULGU 4: Büyükşehir Belediyesinden İlçe Belediyesine Aktarılması Gereken Otopark Yerlerinin İşletilmesine İlişkin Gelirin Takibinin Yapılmaması

Belediye muhasebe kayıtlarında yapılan incelemede, Kaş Belediyesine aktarılması gereken otopark yerlerinin işletilmesine ilişkin gelirin takibinin yapılmadığı görülmüştür.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 7'nci maddesinin (f) bendinde, karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek büyükşehir belediyelerinin görev ve sorumlulukları arasında sayılmıştır. Kanun'un "Büyükşehir belediyesinin gelirleri" başlıklı 23'üncü maddesinin (f) bendinde de yukarıda belirtilen hükme göre tespit edilen park yerlerinin işletilmesinden elde edilen gelirin %50'sinin ilçe ve ilk kademe belediyelerine nüfuslarına göre dağıtılması düzenlenmektedir.

Yine 23'üncü maddenin takip eden ikinci fıkrasında; büyükşehir belediyeleri ile ilçe belediyelerinin birbirlerine ödemeleri gereken tutarların zamanında ödenmemesi durumunda, ilgili belediyenin talebi üzerine söz konusu tutarların İller Bankası tarafından, yükümlü belediyenin genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek alacaklı belediyenin hesabına aktarılması gerektiği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemelerde, Büyükşehir Belediyesince otopark bedellerine ilişkin İlçe Belediyesi payının gönderilmediği halde, alacağın takip ve tahsili için başvuru yollarının kullanılmadığı görülmüştür. Kaş Belediyesi 2018 yılı Denetim Raporu'nda yer alan bu husus düzeltilmemiştir.

BULGU 5: Geçerlilik Süresi Dolan Kesin Teminat Mektuplarının İade Edilmemesi

Teminat Mektuplarına ilişkin yapılan inceleme sonucunda, geçerlilik süresi dolan ve yükleniciye iadesi yapılmayan kesin teminat mektuplarının bulunduğu tespit edilmiştir.

4735 sayılı Kamu İhaleleri Sözleşmeleri Kanunu'nun "Kesin teminat ve ek kesin teminatların geri verilmesi" başlıklı 13'üncü maddesinde;

"Taahhüdün, sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirildiği ve yüklenicinin bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra alınmış olan kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların;

a) Yapım işlerinde; varsa eksik ve kusurların giderilerek geçici kabul tutanağının onaylanmasından sonra yarısı, Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesi getirilmesi ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından sonra kalanı,

b) Yapım işleri dışındaki işlerde Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesinin getirildiği saptandıktan sonra; alınan mal veya yapılan iş için bir garanti süresi öngörülmesi halinde yarısı, garanti süresi dolduktan sonra kalanı, garanti süresi öngörülmeyen hallerde ise tamamı, yükleniciye iade edilir.

... " denilmektedir.

Aynı Kanun'un 14'üncü maddesinde, mahsup işlemi yapılmasına gerek bulunmayan hallerde; yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilemeyen kesin teminat mektuplarının hükümsüz kalacağı ve bankasına iade edileceği, teminat mektubu dışındaki teminatların ise sürenin bitiminde Hazineye gelir kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 910-Alınan Teminat Mektupları Hesabına ilişkin işlemleri düzenleyen 435'inci maddesinin birinci fıkrasının a bendinin 1 numaralı alt bendinde;

"... Teminat olarak alınan değerlerin muhasebe biriminde gereksiz olarak bekletilmesini önlemek için; alınan teminata ait işin sonuçlandırılıp sonuçlandırılmadığı, mevzuatındaki süreler de dikkate alınarak muhasebe birimince takip edilir ve her mali yılsonunda teminata ilişkin belgeler hakkında ilgili birimden yeni bilgi alınır ve alınan bilgi

doğrultusunda söz konusu mektup ve belgeler ilgisine veya ilgili bankaya iade edilir ya da ertesi mali yıla devredilir. Banka teminat mektupları, müteahhit veya müşterinin sözleşme yapmaya yanaşmaması ya da sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmemesi gibi ilgili mevzuatında belirtilen hallerin muhasebe birimine bildirilmesinden sonra paraya çevrilebilir. Banka teminat mektupları yukarıda belirtilen paraya çevrilme hallerinin dışında, teminat konusu iş devam ettiği sürece muhafaza edilir. Yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilemeyen kesin teminat mektupları hükümsüz kalır ve bankasına iade edilir.” denilmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine göre teminat olarak alınan değerlerin muhasebe biriminde gereksiz olarak bekletilmesini önlemek için; alınan teminata ait işin sonuçlandırılıp sonuçlandırılmadığının, belirtilen süreler de dikkate alınarak muhasebe birimince takip edileceği ve her mali yıl sonunda teminata ilişkin belgeler hakkında ilgili birimden yeni bilgi alınacağı ve alınan bilgi doğrultusunda söz konusu mektup ve belgelerin ilgisine veya ilgili bankaya iade edileceği ifade edilmiştir.

Belediye tarafından yapım işleri ile mal ve hizmet ihalelerine ilişkin olarak yüklenicilerden alınan toplam 53 adet 1.174.695,00 TL tutarında kesin teminat mektubunun geçerlilik süreleri dolduğu halde yüklenicilerine iade edilmediği dolayısıyla 910-Alınan Teminat Mektupları ve 911-Alınan Teminat Mektupları Emanetleri hesaplarından düşülmediği tespit edilmiştir.

İzleme ve bilgi verme fonksiyonu olan bilanço dip notu niteliğindeki ilgili nazım hesapların bu tutar kadar fazla gösterilmesi sonucunda mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi üretmesini etkileyen hataya neden olunmuştur. Kaş Belediyesi 2018 yılı Denetim Raporu'nda yer alan bu husus düzeltilmemiştir.

BULGU 6: Kurum Bütçesinde Performans Göstergelerine Yer Verilmemesi

Kaş Belediyesinin 2021 yılı bütçesinde performans göstergelerine yer verilmemiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 9'uncu maddesinde; "... performans göstergeleri kuruluşların bütçelerinde yer alır." hükmü mevcuttur. Kaş Belediyesinin 2021 yılı bütçesinde;

-Ödenek (A) Cetveli,

-Gelirlerin Ekonomik Sınıflandırması (B) Cetveli,

-Finansmanın Ekonomik Sınıflandırması Cetveli,

-Gelirlerin Yasal Dayanağını Gösterir (C) Cetveli,

-Çok Yıllı Gider ve Gelir Bütçesi Cetvelleri vs tablolar yer almaktadır. Ancak, Kanun'da belirtildiği şekilde bütçe cetvellerinde performans göstergelerine yer verilmemiştir.

Her ne kadar kurum tarafından Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca bütçeden ayrıca bir performans programı hazırlanmakta ve bu programda performans göstergelerine yer verilmekteyse de bütçede içerilmeyen ve bütçe tasnifi ile bütünleştirilemeyen performans göstergelerinin Kanun'da yer alan gerekliliği sağlamaktan uzak olduğu düşünülmektedir.

Performans göstergelerine ilişkin olarak Kanun'da yer alan düzenlemenin yürürlüğünü sağlayabilmek için Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'te ve ilgili diğer mevzuatta yetkili kurumlarca kapsamlı bir uyum çalışması yapılmasına gerek bulunduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 7: Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Kurum tarafından kiraya verilen gayrimenkullerin 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ve 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "990-Kiraya verilen duran varlıklar hesabı" başlıklı 475'inci maddesinde;

"Bu hesap kurumun, bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılır."

"Hesabın işleyişi" başlıklı 476'ncı maddesinde;

"(1) Kiraya verilen duran varlıklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Borç

1) Kiraya verilen duran varlıklar, kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1) Kiraya verilen duran varlıklardan kira süresi sona erenler kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba alacak, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı hesabına borç kaydedilir.”,

“999-Diğer nazım hesaplar karşılığı hesabı” başlıklı 477’nci maddesinde;

“Bu hesaba diğer nazım hesaplar hesap grubunda yer alan hesaplara yazılan tutarlar kaydedilir.” hükümleri yer almaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre, kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenler 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabında izlenmeli ve kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilmelidir. Kira süresi sonra erenler ise kayıtlı değerleri üzerinden 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabına alacak, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç kaydedilmelidir.

Yapılan incelemelerde, Kurumca 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’na göre kiralaması yapılan toplam 438 taşınmazın muhasebe kayıtlarına aktarılmadığı görülmüştür.

İzleme ve bilgi verme fonksiyonu olan bilanço dip notu niteliğindeki ilgili nazım hesapların kullanılmaması mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi üretmesini etkileyen hataya neden olmaktadır. 2016 ve 2018 yılı Sayıştay Denetim Raporlarında yer verilen söz konusu mevzuata aykırılığın 2021 yılında da devam ettiği tespit edilmiştir.

BULGU 8: Mevzuatta Belirtilen Sınırı Aşan Taahhüt Evrakı ve Sözleşme Tasarılarının Ön Mali Kontrole Tabi Tutulmaması

Belediye tarafından yapılan mal, hizmet ve yapım işi ihalelerine ilişkin taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarının İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslarda belirtilen parasal sınırları aşmasına rağmen ön mali kontrole tabi tutulmadığı tespit edilmiştir.

İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’ın “Kontrol usulü” başlıklı 13’üncü maddesinde;

“Harcama birimlerinde ve malî hizmetler biriminde yapılan kontrol sonucunda, malî

karar ve işlemin uygun görülmesi halinde, dayanak belgenin üzerine “Kontrol edilmiş ve uygun görülmüştür” şerhi düşülür veya yazılı görüş düzenlenir.

Malî karar ve işlemin uygun görülmemesi halinde ise nedenleri açıkça belirtilen bir görüş yazısı yazılarak kontrole tâbi karar ve işlem belgeleri eklenmek suretiyle ilgili birimine gönderilir.

Malî hizmetler birimince, Usul ve Esasların 17 ve 26 ncı maddeleri uyarınca yapılan kontrollerde yazılı görüş düzenlenmesi zorunludur. Bu yazıda, yapılan kontrol sonucunda malî karar ve işlemin uygun görülüp görülmediği, uygun görülmemişse nedenleri açıkça belirtilir. Mevzuatına uygun olarak giderilebilecek nitelikte eksiklikleri bulunan malî karar ve işlemlerde, bu eksiklikler ve nasıl düzeltilebileceği hususları belirtilmek ve bunların düzeltilmesi kaydıyla işlemin uygun görüldüğü şeklinde yazılı görüş düzenlenebilir.”,

“Taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları” başlıklı 17’nci maddesinde ise;

“İdarelerin, ihale kanunlarına tâbi olsun veya olmasın, harcamayı gerektirecek taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarından tutarı mal ve hizmet alımları için bir milyon Yeni Türk Lirasını, yapım işleri için iki milyon Yeni Türk Lirasını aşanlar kontrole tâbidir. Bu tutarlara katma değer vergisi dahil değildir.

Kontrole tâbi taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları, bunlara ilişkin tüm bilgi ve belgeleri içerecek şekilde bir işlem dosyası olarak harcama yetkilisi tarafından malî hizmetler birimine gönderilir.

Taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları, en geç on işgünü içinde kontrol edilir. Yapılan kontrol sonucunda düzenlenen görüş yazısı, işlem dosyası ile birlikte ilgili harcama yetkilisine gönderilir.” denilmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre; idarelerce yapılan harcamalara ilişkin taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarından mal ve hizmet alımları için bir milyon Türk Lirasını, yapım işleri için iki milyon Türk Lirasını aşanlar ön mali kontrole tabi olup mali hizmetler birimince yazılı görüş verilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemeler neticesinde idare tarafından yapılan ihalelere ait taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarının mevzuatta belirtilen parasal sınırları aşmasına rağmen mali hizmetler birimince ön mali kontrole tabi tutulmadığı tespit edilmiştir.

Kaş Belediyesi 2018 yılı Denetim Raporunda da yer alan bu husus düzeltilmemiştir. Sonuç olarak idare tarafından mevzuatta belirtilen parasal sınırları aşan ihalelere ait taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarının mali hizmetler birimince ön mali kontrole tabi tutulması gerektiği düşünülmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: ÖNCEKİ YIL/YILLAR SAYIŞTAY DENETİM RAPORUNA İLİŞKİN İZLEME FORMU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Raporun "Diğer Bulgular" bölümünün 7'nci maddesinde yeniden bulgu konusu yapılmıştır.
Büyükşehir Belediyesinden İlçe Belediyesine Aktarılması Gereken Otopark Yerlerinin İşletilmesine İlişkin Gelirin Takibinin Yapılmaması	2018	Yerine Getirilmedi	Raporun "Diğer Bulgular" bölümünün 12'nci maddesinde yeniden bulgu konusu yapılmıştır.

Büyükşehir Belediyesince Kaş Belediyesine Gönderilmeyen Müze Giriş Ücreti Paylarının Takibinin Yapılmaması	2018	Yerine Getirilmedi	Raporun “Diğer Bulgular” bölümünün 11’inci maddesinde yeniden bulgu konusu yapılmıştır.
Taşınır İşlemlerinin Mevzuata Uygun Yapılmaması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Raporun “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünün 9’uncu maddesinde yeniden bulgu konusu yapılmıştır.
Tahsisli Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması	2018	Yerine Getirilmedi	Raporun “Denetim

			Görüşünün Dayanakları” bölümünün 8’inci maddesinde yeniden bulgu konusu yapılmıştır.
Belediyeye Ait Taşınmazların Emlak Vergi Değeri Üzerinden Kaydedilmesi	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Raporun “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünün 6’ncı maddesinde yeniden bulgu konusu yapılmıştır.
Bütçe İçi İşletmeye Ait Taşınırın Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Raporun “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünün 10’uncu

			maddesinde yeniden bulgu konusu yapılmıştır.
--	--	--	--